

batih

Nurcihan Velioğlu
Resim Sergisi

19 Mart - 09 Nisan 2019

Küratör: Mehmet Lütfi ŞEN

Zeytinburnu Kültür ve Sanat Merkezi Yayınları

Katalog No: 31

Koordinatör

Erdem Zekeriya İskenderoğlu

Nurullah Yaldız

Küratör

Mehmet Lütfi Şen

Proje Asistan

Hamza Algül, Dilan Atasayar

Editör

Aykut Ertuğrul

Fotoğraf

Cihat Hıdır

Grafik Tasarım

Alfabe İletişim

ISBN

978-975-2485-38-9

Bu katalog Mart 2019 tarihinde “Batik” resim sergisi için
İstanbul’da 1000 adet basılmıştır.

Eserin yayın hakları Zeytinburnu Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler
Müdürlüğü’ne aittir. Yayının hiçbir kısmı, yazılı izin olmadan, tamamen,
kısmen veya değiştirilerek yayınlanamaz, iktibas edilemez, fotokopi
dahil her ne şekilde olursa olsun, elektronik veya mekanik yollarla kopya
edilemez, bilgi olarak depolanamaz ve çoğaltılamaz.

Sunuş

Değerli sanatseverler,

Toplumların sanat yolculuğu aynı zamanda birbiri ardı sıra keşfedilen ve bir
süre sonra “eski” bulunup yıkılan, yenisi inşa edilen ideallerin, ekollerin, akım-
ların yolculuğudur. Sanat tarihi, öncesini yıkarak büyürken, sonrasının gölge-
sinde kaybolmuş, var olmuş ve yok olmuş nice eser ve sanatçılar ile dolup
taşmaktadır. Bu durmak bilmez, kem lin ve zev lin çemberinde oradan oraya
savrulan, zamanın beşiğinde sallana sallana olgunlaşan hik ye ise bizlere sa-
natın hakikatine dair tek bir kelime fısıldamaktadır: Arayış... Her eserde belli
belirsiz, kendisini görünür kılan o “şey”, zaman geçtikçe kendini çoğaltarak, ka-
labalıklaştırarak bir noktalar bütününe dönüşmüştür. Haddiz tında aranılan, o
noktanın, yani arayışın kendisi olmuştur.

İşte sanatın asıl vazifesi olan bu arayışın içinde farklı bir teknikle, bu tekniğin
içinde kendine has  sl buyla, arayışın u  noktalarına bir kandil yakmış olan
kıymetli bir sanatçımızın eserleri ile baş başayız. Ülkemize uzak coğrafyaları
aşarak gelmiş, adeta bu arayışa tab  olarak sanatçımızın hünerli ellerinde ken-
dini bulmuş olan batik resim sanatı, bugün anlam ve estetik dünyamızı zen-
ginleştiren eserleri ile sanat  lemimizde mühim bir yere yerleşmektedir.

Batik resim alanında verdiği eserlerle ismini büyütmüş, saygıdeğer Nurcihan
Velioğlu Hanımefendinin “Batik” isimli sergisiyle, bizler de Zeytinburnu Beledi-
yesi ve Zeytinburnu Kültür ve Sanat Merkezi olarak, bu arayışın zeminlerinden
birine sahip olma p yesiyle onur duymaktayız. Bu kıymetli eserlerden olu-
şan “Batik” sergisi vesilesiyle, başta saygıdeğer sanatçımız olmak üzere, sergide
emeği geçen bütün çalışma arkadaşlarıma ve sergimizi ziyaret eden sanatse-
ver hemşehrilerimize teşekkürü bir borç bilirim.

Murat AYDIN

Zeytinburnu Belediye Başkanı

Gelenekten Güncele Batik

Yeryüzünde hiçbir durum ya da varlık sabit ve durağan değildir. Bu anlamda kültür de sürekli bir değişim ve dönüşüm içindedir. Dolayısıyla kültürel varlıklar, tarih boyunca ortaya çıktıkları kültürel havzanın yanı sıra bir parçası oldukları toplumsal örüntünün ve etkileşim halinde oldukları birbirinden farklı medeniyetlerin bir bileşkesi olma özelliğini taşımaktadır. Bu bağlamda, resim sanatının kadim tekniklerinden biri olan batik üslubu her ne kadar ortaya çıktığı havza bakımından Uzak Doğu'ya ait bir sanat disiplini olsa da zaman içerisinde farklı birçok medeniyetin fikir dünyası içerisinde yeni bir anlam kazanarak özgün üretimler neticesinde devamlılığını sürdürmüştür. Şüphesiz bu sanat disiplinin Uzak Doğu'ya özgün bir form olarak ortaya çıkmasında batik tekniğinin uygulanması için gereken önemli teknik malzemeler olan ipek ve pamuğun bu coğrafyada yetişmesi etkili olmuştur. Kültürel havzadaki birikim sanatsal üretimin ortaya çıkmasında ve yeni tekniklerin gelişmesinde başat etkindir. Ancak zaman içerisinde bir yandan ticari güzergâhların çeşitlenmesi, diğer yandan uzun yıllar süren savaşlar milletler arası ilişkilerin kurulmasında tarihsel olarak önemli bir yer tutmaktadır. Söz konusu ilişki aynı zamanda sürekli olarak kendisini üreten bir kültürel havzanın da oluşmasına kaynaklık etmektedir.

Bu minvalde sizlerin beğenisine sunduğumuz "Batik" sergisi, mevcut birikimin coğrafyamıza dek uzanan sürekliliğinin bir parçasıdır. Ressam Nurcihan Velioğlu'nun çağdaş batik çalışmaları, bu resim üslubunun güncel dünyadaki aldığı yolu görme açısından ülkemizdeki önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Velioğlu, aynı zamanda eğitimci profiliyle benzer geleneksel üretim yöntemlerini öğrencileri ile sürdürmektedir. Güzel sanatlardan mezun olduğu yıllarda İstanbul'da ilk batik sergisini gerçekleştirdiğimiz sanatçıyla yıllar sonra tekrar bir kişisel sergide buluşmak, yılların Velioğlu'nun sanatına kattığı değerleri görmek açısından oldukça önemli. Serginin hazırlık aşamasında büyük özveriyle ve disiplinle emek veren sevgili Nurcihan Velioğlu'na, yetkin kritik yazısı için Haydar Durmuş'a, serginin siz değerli ziyaretçilere ulaşmasında gerekli tüm imkânları sağlayan Zeytinburnu Belediye Başkanı Sayın Murat Aydın'a ve bu süreç içerisinde büyük katkıları olan dostlarıma şükranlarımı sunarım.

Mehmet Lütfi ŞEN
Küratör

Velioğlu'nun Batik Dünyası

Sanat uzun soluklu bir yol. Sanatçı olmak, bu yolda durmadan dinlenmeden koşmayı gerektirir. Sadece koşmakta yetmez; kendinden önce yapılanları araştırıp inceleyip onlardan farklı, özgün bir kişilik yakalamak gerekir. Sanat alanında o kadar şey denendi ki, daha yapılacak bir şey kalmadı diye düşünülebilir. Ancak şu bir gerçek ki, henüz denenmeyen, yapılanlardan çok daha fazladır. Araştırdıkça, çalıştıkça yeni yeni şeyler çıkar ve yeni ufuklar açılır.

Nurcihan, ülkemizde pek bilinmeyen bir türle sanatın kapılarını zorluyor. Batik, ülkemize Uzak Doğu'dan gelen bir tekstil sanatıdır. Malezya, Endonezya, Çin gibi ülkelerde hâlâ yaygın olarak uygulanıyor. Ancak ülkemizde pek de bilinmemektedir. Batik, doğal ipek ya da pamuklu kumaşlarda uygulanır. Birbirinden farklı birçok tekniğe sahip olmakla birlikte, en yaygın olan bağlama ve mumlu teknikleridir.

Nurcihan çalışmalarını mumlu batik tekniği ile üretiyor. Bu teknik ipek böceğinin kozasını örmesi gibi sabır ve özen gerektirir. Sanatçının hareket alanı sınırlıdır. Ancak bu tekniğin son aşamasında kumaşın bazı yerlerindeki mumlar karıştırılarak boyaya atıldığında olağan üstü olanaklar ve renk geçişleri elde edilir. Daha önceden bilemediğiniz güzellikleri size sunar. Batik, bu hâliyle ebru sanatı ile benzerlik gösterir.

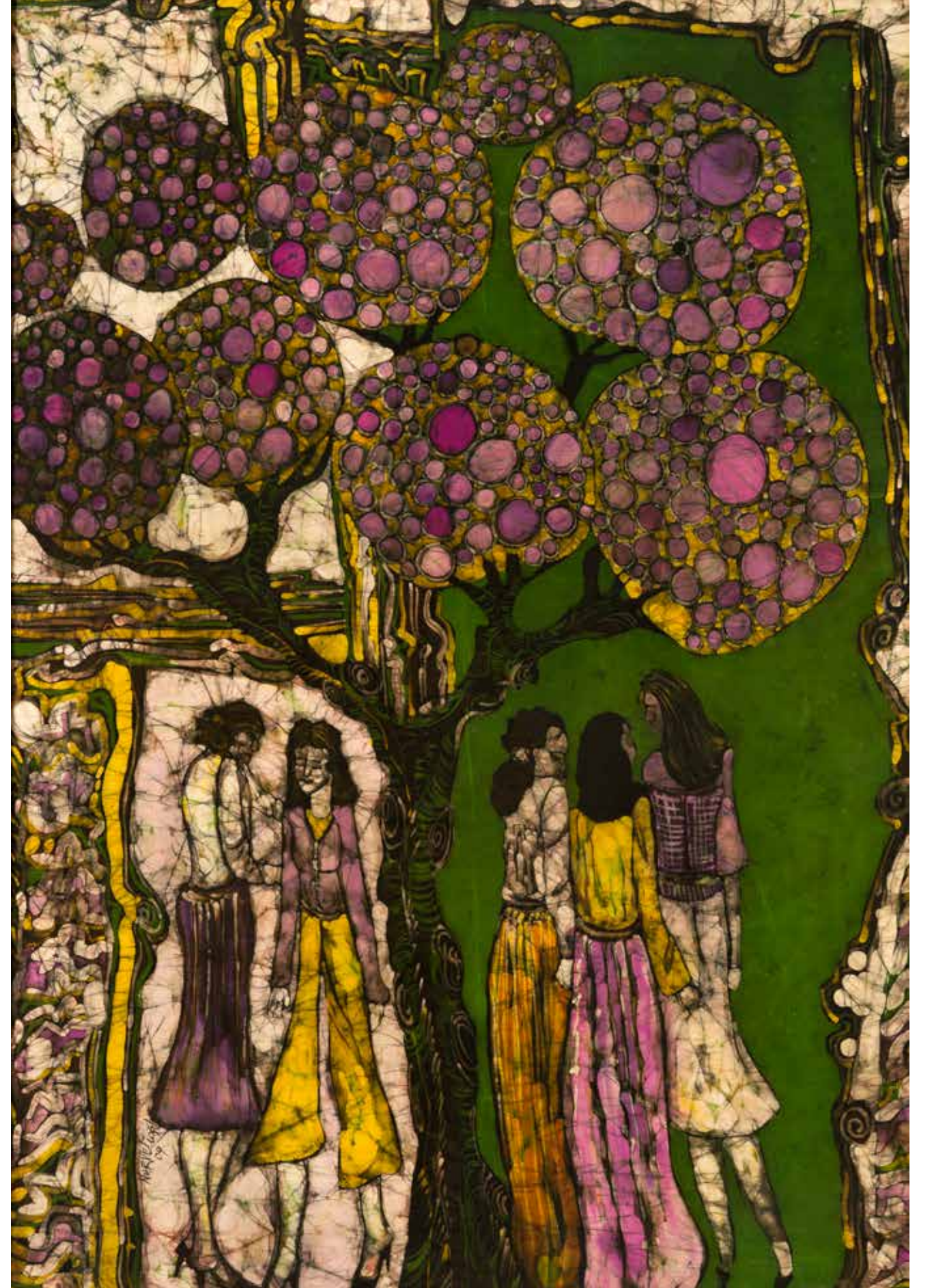
Nurcihan Karadenizli bir sanatçı. Karadeniz'de, bir günde güneşi, sisi, yağmuru ardı ardına yaşarsınız. Güneşi ak bir bulut perdeler, bulutlar yağmurlaşır, gök gürültüleri insanı ürpertir. Etrafınıza tek tek damlalar düşer. Yağmur taneleri yaprakları döverken, yağmurun hızla size geldiğini duyarsınız. Az sonra yağmur diner. Havaya mis gibi bir toprak kokusu yayılır. Hava tertemiz, yapraklar cilalanmış gibi olur. Güneş tekrar kendini gösterir. Sizlere de yüzlerce renk tonunu seyretmek düşer.

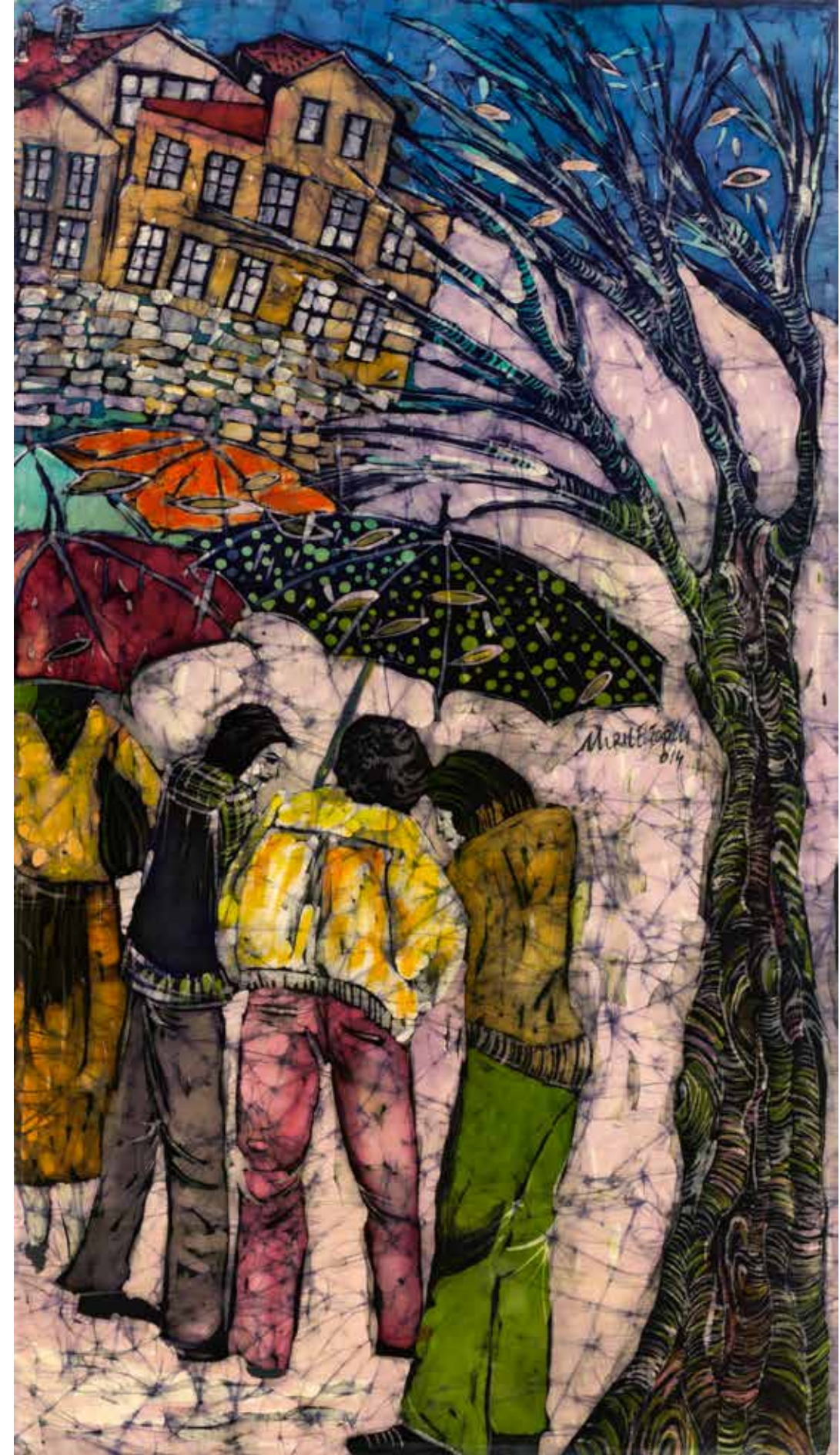
Nurcihan konularını doğup büyüdüğü bu coğrafyadan alır. Onun için konu amaç değil bir araçtır. Kompozisyonlarında, peyzajlarında, fındık bahçelerinde, çay toplayan kadınlarında, balıkçılarında, martılarında yer yer minyatür etkileri görülür. Ele aldığı her nesneyi ihtiyacına göre deforme ederek ya da stilize ederek işlemiştir. Perspektif tasası, yerini düz renk lekelerine bırakmıştır. Bu hâliyle geleneksel minyatür sanatı ile gizli bir bağ kurmuştur.

İçindeki çalışma azmi ile uzun soluklu bu sanat yolculuğunda, Karadeniz'in güzel doğasını kendine has tarzıyla bize sunan Nurcihan bize daha nice güzellikler sunacaktır.

Haydar DURMUŞ

Yapraklı
09

50 x 80 cm
Tarlada, İpek Kumaş Üzerine Batık

